

Vergaderjaar 2013–2014

24 587

Justitiële Inrichtingen

Nr. 570

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 18 december 2013

De vaste commissie voor Veiligheid en Justitie heeft mij verzocht een reactie te geven op het bericht «Grote chaos in gevangenissen» (Telegraaf, 5 december 2013). In voornoemd artikel wordt melding gemaakt van een groot aantal klachten van medewerkers over de start van de reorganisatie bij de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI). Gevangenen gaan eerder dicht dan aangekondigd in het Masterplan DJI 2013–2018, aldus dit artikel, en de betrokken medewerkers worden hierover pas zeer laat geïnformeerd. Daarnaast worden DJI-medewerkers zonder detachingscontract in andere gevangenissen gedetacheerd waar bovendien niemand op hen zit te wachten. Verder zouden medewerkers te horen krijgen dat kritische vragen en acties voor de vakbonden slecht voor hun toekomst zijn. Dit alles veroorzaakt stress bij het DJI-personeel met gevolgen voor de veiligheid binnen de penitentiaire inrichtingen. Hierbij treft u mijn reactie op dit artikel aan.

Sluiting penitentiaire inrichtingen (PI's)

Bij brief van 12 november jl. informeerde ik uw Kamer over de implementatie van het Masterplan DJI ¹. In deze brief heb ik toegelicht hoe het implementatieproces is vormgegeven en hoe de DJI-medewerkers, die door de reorganisatie worden getroffen, zo goed mogelijk Van Werk Naar Werk worden begeleid (VWNW). In overleg met de bestuurder heeft de medezeggenschap van het gevangeniswezen een commissie VWNW ingericht waarin de uitvoering van het VWNW-beleid maandelijks met de bestuurder wordt besproken.

In voornoemde brief heb ik uw Kamer ook geïnformeerd over de sluitingen van PI's. Ik heb gemeld dat de voorbereiding van de sluiting van de PI's die per 1 januari 2014 dichtgaan op schema ligt. Tevens heb ik gemeld dat de leegstand, als gevolg van het geringere aanbod van gedetineerden, op een aantal plaatsen wordt geconcentreerd. Dat geldt

¹ Kamerstuk 24 587, nr. 568

voor de PI Hoogeveen, de PI Amsterdam, locatie Havenstraat, de PI Overmaze, de PI Veenhuizen, locatie Bankenbosch en een gedeelte van de PI Breda. Dit gaat in goed overleg met de vestigingsdirecteuren van de te sluiten locaties.

Van Werk Naar Werk-beleid

De in genoemde leegstaande PI's aangestelde DJI-medewerkers zijn grotendeels elders tewerkgesteld. Het beleid van DJI is gebaseerd op de ervaring dat medewerkers die nog actief aan het werk zijn beter bemiddelbaar zijn. Om die reden wordt voor medewerkers, na het vervallen van hun functie, gezocht naar mogelijkheden om hen zo snel mogelijk weer zinvol werk te kunnen bieden. Deze beleidslijn heeft tot gevolg dat medewerkers kortdurend boven de reguliere formatie geplaatst kunnen worden of tijdelijk elders geplaatst kunnen worden in organisaties waar sprake is van een tijdelijke behoefte aan personeel. Er is sprake van een tijdelijke plaatsing wanneer dit een functie betreft die voorzienbaar voor een kortere periode dan twee jaren beschikbaar is. Bij een zeer korte plaatsing van medewerkers op een andere locatie wordt niet overgegaan tot een formele detachering om onnodige bureaucratie te voorkomen. Vanzelfsprekend worden hierbij de rechten van de medewerker volledig gewaarborgd.

Voor de verplichte Van Werk Naar Werk-kandidaat die tijdelijk werk krijgt aangeboden blijft het verwerven van een vaste baan prioriteit. Op zijn verzoek zal hem dan ook toestemming worden verleend om een gedeelte van zijn werktijd flexibel in te vullen, waardoor activiteiten gericht op mobiliteit doorgang kunnen vinden.

Gedurende de vrijwillige VWNW-fase biedt DJI de medewerker maximale ondersteuning. Op verzoek van de medezeggenschap en de vakbonden is de vrijwillige VWNW-fase verlengd voor de inrichtingen die in 2014 sluiten.

De veiligheid in de PI's

In bovenvermelde brief van 12 november jl. heb ik gemeld dat bij de implementatie van het Masterplan DJI de borging van de orde en veiligheid binnen de inrichtingen voorop staat. De inzet van het personeel hierbij is van het allergrootste belang. Dat betreft niet alleen de «harde» aspecten van veiligheid, zoals de inrichting van de gebouwen, de bewaking, het handhaven van regels en afspraken, maar ook het bewerkstelligen van een open klimaat in de inrichting, waarin personeel en gedetineerden voldoende interactie met elkaar hebben en zich respectvol tot elkaar verhouden.

Het is niet te vermijden dat de implementatie van de ingrijpende bezuinigingsmaatregelen uit het Masterplan leidt tot gevoelens van onrust bij het personeel. DJI doet er alles aan om die onrust zoveel mogelijk te beperken. Dit doet zij onder andere door een gedegen en zorgvuldige begeleiding van medewerkers die mobiel moeten worden. Ik realiseer me dat de bezuinigingsoperatie bij DJI hoge eisen stelt aan het personeel. Gelet op het vakmanschap van het DJI-personeel heb ik er alle vertrouwen in dat zij de penitentiaire scherpste zullen blijven betrachten die nodig is om de orde in de inrichtingen te handhaven.

Zoals ik hierboven aangaf is een open klimaat in de inrichtingen van groot belang voor het handhaven van de orde en de veiligheid. Hier past absoluut niet bij dat medewerkers te verstaan zou zijn gegeven dat het stellen van kritische vragen en acties van de vakbonden slecht is voor hun toekomst. Intern heeft de hoofddirecteur van DJI aangegeven dat er niets

op tegen is om zaken aan te kaarten bij de vakbond. Juist uit een oogpunt van open communicatie verdient het echter wel de voorkeur dat DJI-medewerkers hun eventuele grieven in eerste instantie met hun leidinggevenden en de medezeggenschap bespreken. Dit standpunt wordt door de medezeggenschap gedeeld.

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
F. Teeven